

МЕТОДИКА РЕДАГУВАННЯ ТЕКСТУ

Викладач – Павлюк Н.П., канд. пед. наук, доцент кафедри стилістики та культури української мови.

Курс – 3, семестр – 5.

Кількість кредитів – 4, 5.

Анотація дисципліни

Спецкурс містить теоретико-методологічний огляд концептів позиціонування феноменологічних універсалій мови і мовлення у психолінгвістичних вимірах науки. Історіогенез проблеми дозволяє означити динаміку наукових поглядів на характеристики мови і мовлення, котрі забезпечують соціальні, інтелектуальні та особистісні функції людини. Подаються найбільш ґрунтовні теоретичні моделі породження та розгортання мовлення. Зазначається, що у психолінгвістичній та когнітивній парадигмах досліджень доцільним є використання модельних уявлень щодо логікосмислової організації мовленнєво-мисленнєвої діяльності особистості.

Мета та завдання дисципліни

Мета – на основі знань, отриманих з дисциплін редакційного циклу сформулювати в студентів комплекс теоретичних і практичних умінь і навичок з основ редагування, необхідних для фахової підготовки до друку різних видів видань та для реалізації відповідних виконавських і управлінських функцій.

Завдання з дисципліни формулюються в конкретиці різноманітних творчих та організаційних аспектів редагування, а також технології та методик редагування:

- навчити бакалаврів орієнтуватися в програмному матеріалі курсу «Методика редагування тексту»;

- ознайомити з основними методами в прийомах редагування текстів різного цільового і читацького призначення.

У програмі вивчення дисципліни формуються такі фахові компетентності, визначені ОПП:

01 «Середня освіта (українська мова і література)»

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та усвідомлення специфіки професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК 1. Здатність формувати у здобувачів освіти предметні компетентності.

СК 5. Здатність вільно володіти українською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації,

володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

СК 6. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах.

СК 8. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

СК 9. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища.

СК 12. Здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

СК 16. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 17. Здатність володіти методиками й техніками редагування та коректури різностильових і різножанрових текстів.

Програмні результати навчання (ПРН), передбачені ОПП:

01 «Середня освіта (українська мова і література)»

Знання: ПРН 2. На основі знань із лінгвістичних дисциплін та історії української мови здатний використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії української мови; здатний інтерпретувати й зіставляти мовні явища, виконувати різні види лінгвістичного аналізу; вільно володіє нормами української мови, навичками автоматичного грамотного письма, навичками текстотворення в усіх функціонально-стильових різновидах сучасної української літературної мови відповідно до комунікативної мети та за допомогою стилістичних ресурсів національної мови; здатний демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетентності в процесі фахової і міжособистісної комунікації, вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень. ПРН

3. На основі обізнаності з тенденціями розвитку літературного процесу в Україні, специфікою його перебігу в культурному контексті та з творами української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою вміє розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками.

ПРН 7. В умовах педагогічної діяльності на основі методичної компетентності та аналізу передового педагогічного досвіду здатний шукати нові форми і методи навчання та здійснювати їх апробацію; проводити педагогічний експеримент; розробляти конспекти нетрадиційних уроків; аналізувати психологопедагогічні особливості ЗО різних вікових груп.

ПРН 9. В умовах педагогічної діяльності на основі обізнаності із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації здатний здійснювати власні емпіричні дослідження (проекти), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах

тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

14. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін має сформоване критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань; керується у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 15. На основі сформованих світоглядних позицій розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПРН 17. На основі знань із історії й теорії редагування та видавничої діяльності, видавничих стандартів (вибірковий блок 2) здатний застосовувати прийоми загального, літературного та технічного редагування, аналізувати стилістичний та змістовий складники авторського рукопису; відновлювати логічну структуру тексту; здійснювати аналіз видавничих архівів; організовувати й підтримувати роботу редакційного осередку; володіє методиками і техніками редагування та коректури тексту.

ПРН 18. На основі знань із професійно зорієнтованих дисциплін (зокрема вибіркового блоку 1) здатний вільно володіти іноземною мовою, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту; використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, теорії та історії зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання іноземної мови й зарубіжної літератури.

Уміння ПРУ 1. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРУ 2. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРУ 3. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

ПРУ 4. Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні.

ПРУ 5. Ефективно працювати з інформацією, черпати необхідні знання з різних джерел, критично їх аналізувати й інтерпретувати, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРУ 7. Демонструвати уміння відстежувати зв'язок художнього твору з різними видами мистецтва.

ПРУ 11. Застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань.

ПРУ 12. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні та літературні факти.

ПРУ 13. Здійснювати редагування різних за жанрами авторських рукописів; визначати видавничу програму і керувати редакційно-видавничим процесом.

Комунікація: ПРК 1. Уміння ефективно спілкуватись на професійному та соціальному рівнях.

Автономія і відповідальність: ПРА 1. Здатність адаптуватись до нових умов, самостійно приймати рішення.

2. Здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним і самостійним; усвідомлення необхідності навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих і здобуття нових фахових знань.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості роботи редактора на всіх етапах редакційно-видавничого процесу;
- організацію і зміст програм редагування;
- види редагування;
- методику редагування;
- технологію редагування;
- особливості редакторської підготовки складових тексту;
- особливості редагування текстів за допомогою комп'ютерних програм;
- особливості редагування різних видів видань;
- сучасний ринок української поліграфії;
- сучасну систему підготовки редакторських кадрів.

вміти:

- виконувати обов'язки творчого працівника реакції, видавництва чи видавничої структури згідно зі штатним;
- віднайти для видавництва потрібного автора;
- зробити редакторський аналіз авторського оригіналу;
- організувати рецензування авторського оригіналу;
- пройти процедуру отримання відповідного грифу на майбутнє видання;
- опрацювати всі варіанти версток;
- звірити й підписати до друку сигнальний примірник;
- створити й відредагувати весь заголовковий комплекс видання;
- вводити різними способами цитати в текст;
- володіти комп'ютерними засобами контролю правопису;
- володіти автоматизованою системою оптичного розпізнавання тексту;
- редагувати різні види текстів за допомогою комп'ютерних програм;
- редагувати різні види видань;
- виконати редакторську роботу з перевидання та з перекладу видання;
- правильно оформляти бібліографію видань;
- підготувати оригінал-макет видання для його поліграфічного відтворення;
- звірити й підписати до друку „чисті аркуші” та сигнальні примірники видання;
- створити пресс-релізи та рекламні матеріали для промоції видань.

Е-mail кафедри: kafmetukrmov@ukr.net

Е-mail викладача: nataliia.pavliuk@rshu.edu.ua

Очні консультації: щоп'ятниці з 12.45 до 14.05 (2 академічні години).

**Онлайн-консультації: щовівторка, з 18.00 до 20.00;
щочетверга з 18.00 до 20.00.**

Доцент кафедри стилістики
та культури української мови

Павлюк Н. П.